

Nagy Könyvelési Felmérés

2021. március

Készült: a Magyar Könyvelők Országos Szövetsége és az Egzatik Szakkiadó Kft együtműködésével.

Összeállította:
Zatik László
könyvvizsgáló
Egzatik Szakkiadó Kft

A felmérés motivációi, céljai

A hazai kisvállalkozások meghatározó hányadának könyvvezetési-adózási feladatait **külső szolgáltatók, „könyvelők” végzik**. A továbbiakban mi is ezt a köznyelvben meghonosodott fogalmat fogjuk használni, bár könyvelő és könyvelő között óriási különbségek lehetnek, ha másban nem, már csak szakképzettségüket illetően is.

Mint ahogy a „Könyveltetők” is igen széles kört takarnak.

A „Könyvelők” és „Könyveltetők” egymásra utaltsága kétségtelen.

Eddig arról, hogy

- hogyan is dolgoznak együtt,
- milyen kérdések foglalkoztatják őket,
- milyen jövőbeli tendenciák rajzolódnak ki,

csak sejtéseink voltak.

A Könyvelési Felmérés **elsődleges célja**, hogy az ebben a kapcsolatrendszerben élő, dolgozó „Könyvelők” és „Könyveltetők” által rendelkezésre bocsátott adatok, információk és vélemények – tehát tények - alapján alkossunk képet erről a kapcsolatrendszeréről.

A felmérés **másodlagos célja**, hogy az összegyűjtött információk közreadásával mindkét oldal

- **a számára legjobbat tudja kihozni** ebből az elkerülhetetlen együttműködésből,
- hogy olyan döntéseket tudjon hozni, **amelyek hosszú távon meghatározzák** ez irányú tevékenységét és nem túlzás: **eredményességét is,**
- hogy fel tudjon **készülni a jövőbeli változásokra.**

A felmérés két anonim online kérdőív kitöltésével készült.

- Az egyik kérdőívet a „Könyvelők”
- a másikat a „Könyveltetők” töltötték ki.

Az anonimitást úgy biztosítottuk, hogy a kitöltő a kérdőív kitöltése után tudta egy másik felületen megadni azt az email címet, ahová a felmérésről szóló rövid információkat és a teljes eredményt tartalmazó tanulmányt kérte. Így a kitöltött kérdőív és a megadott email cím között semmilyen kapcsolat nem volt és nem is hozható létre.

A felmérésben résztvevők

A felmérés indítása és a kérdőívek kitöltését kérő email **több mint 70 000 email címre lett kiküldve**. Ezek

- az Egzatic Szakkiadó Kft saját ügyfelei,
- a Magyar Könyvelők Országos Egyesületének tagjai,
- stratégia partnerünk az RLB 60 Bt ügyfelei
- és a fentiek ismerősei voltak, akiknek az email-ünket továbbították,
- illetve közösségi portálokon is történtek felhívások.

A fentiek alapján – amit a válaszok is igazoltak – a

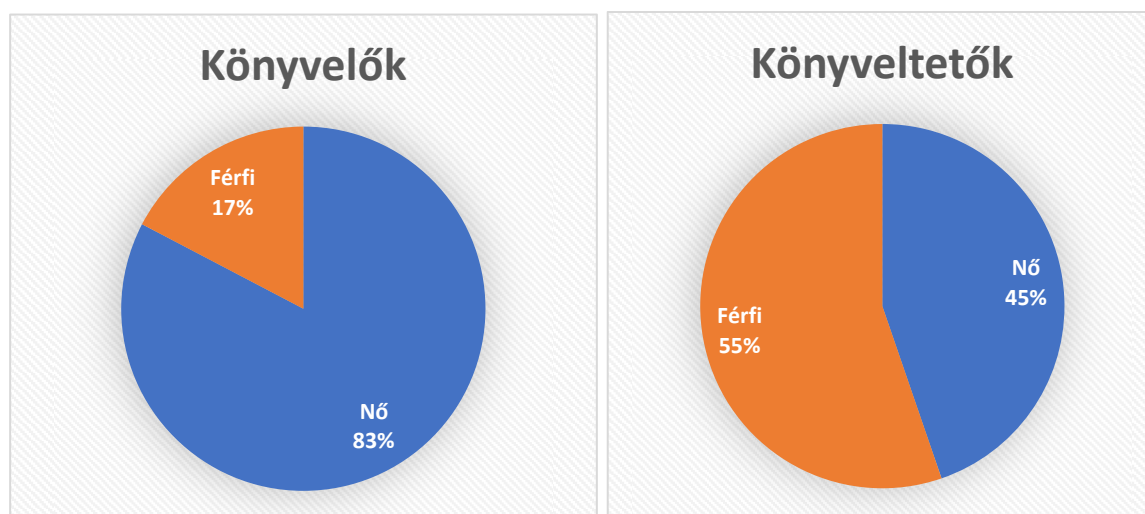
- válaszadók **a könyvelői társadalom legnagyobb hányadából** kerültek ki és
- bizonyos kérdésekre adott válaszok **valószínűleg „felül reprezentáltak” lettek.**

Ennek ellenére úgy gondoljuk, hogy ezek nem torzították el lényegesen az eredményeket, azok mindenképpen **alkalmasak a kitűzött célok szerinti felhasználásra.**

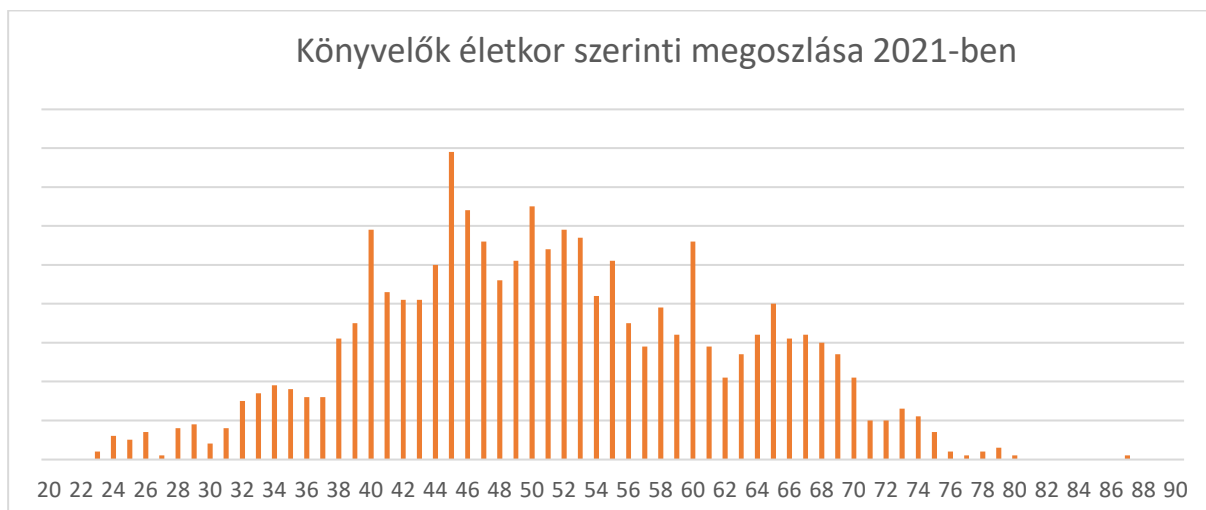
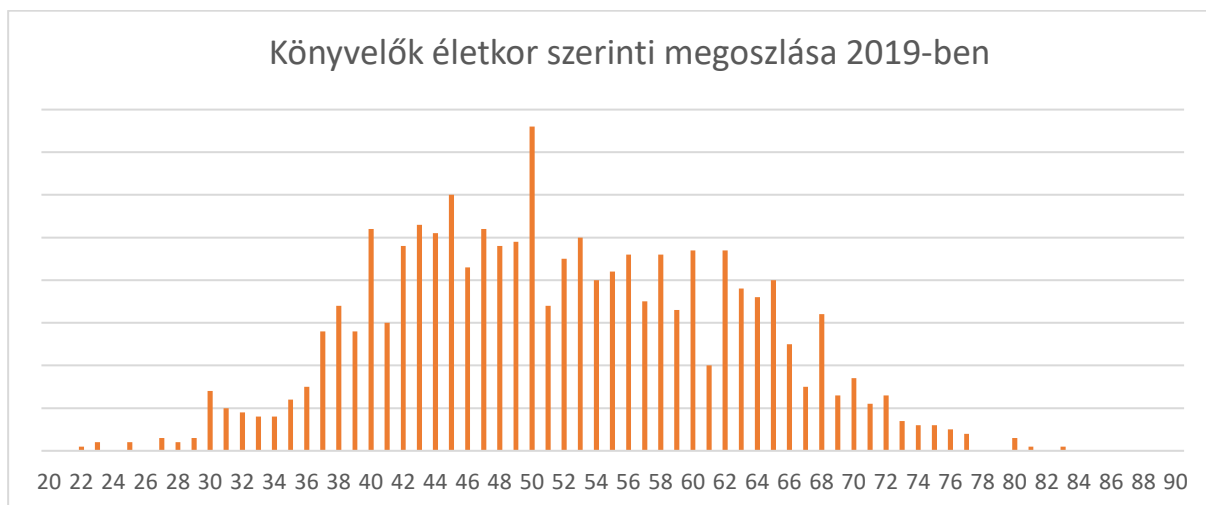
Összesen **1831** értékelhető, teljesen kitöltött kérdőívet kaptunk meg. Az eredmények alakulását folyamatosan figyelemmel kísértük és azt tapasztaltuk, hogy a kitöltött **kérdőívek számának növekedése az eredményekre már nem gyakorolt érdemi változást**, vagyis a kérdőívek első felének előfeldolgozása is kb. ugyanezeket az eredményeket mutatta.

A nemek aránya

A felmérésben résztvevő **könyvelők döntő többsége nő**, míg a könyveltetők között nincs érdemi többség a férfiak javára.

Életkor

A könyvelők **átlagéletkora 51 év.**

27 százalékuk 60 évesnél idősebb.

58 százalékuk 50 éves vagy idősebb

14 százalékuk 40 évnél fiatalabb.

Ezekből a kiragadott adatokból is látszik, hogy *néhány éven belül viszonylag sokan fogják abbahagyni a könyvelést, viszont az utánpótlás nem nagyon látszik.*

A könyvelők saját jövőjükre vonatkozó elképzelései

24 % - Korom miatt rövid időn belül befejezem a könyvelést

8 % - A szakmánkat érintő változások miatt hamarosan abba hagyom a könyvelést

31 % - Tevékenységemben nagyobb szerepet kap majd a tanácsadási szolgáltatás

28 % - Új alapokra helyezem a vállalkozásom működését

22 % - Minden megy tovább változatlanul 😊

A könyvelői szakma jövőjéről ez a véleményük:

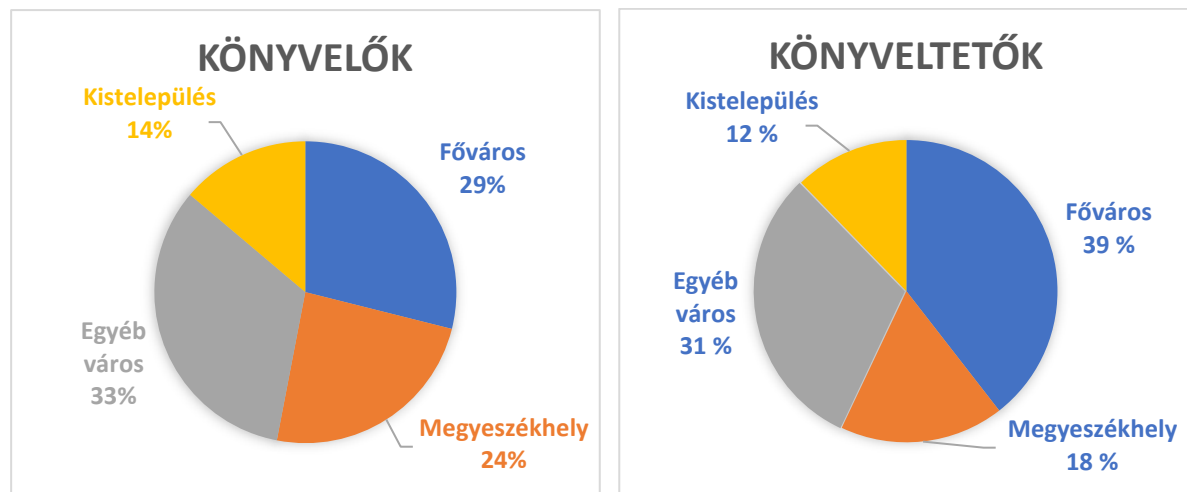
- 3 % - Megszűnik a könyvelői szakma
- 21 % - Érdemben nem fog változni semmi
- 75 % - Jelentősen át fog alakulni a könyvelői szakma

A megkérdezettek véleménye szerint a digitalizáció erősödése milyen hatással lesz a könyvelői munka mennyiségére:

	Könyvelők	Könyveltetők	Me %
Határozottan csökkenni fog	10	26	
Talán csökkenni fog	19	29	
Növekedni fog	67	43	

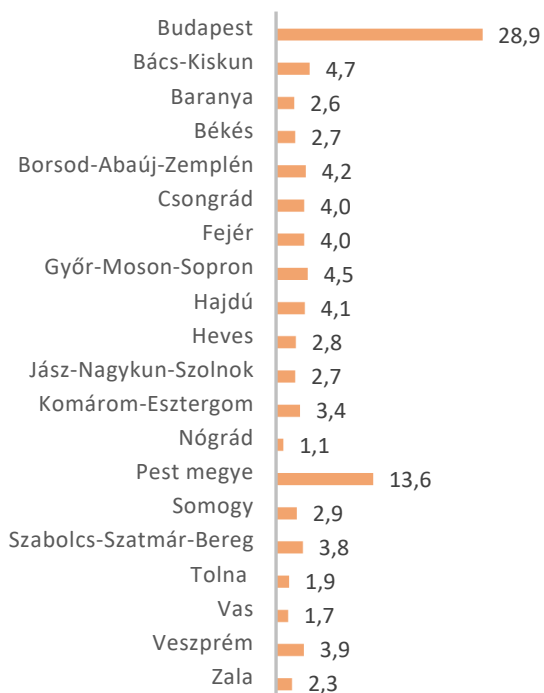
Területi eloszlás

A Könyvelők és Könyveltetők területi eloszlása nagyjából szinkronban van egymással és a 2019-es felmérés adataitól nem tér el lényegesen.

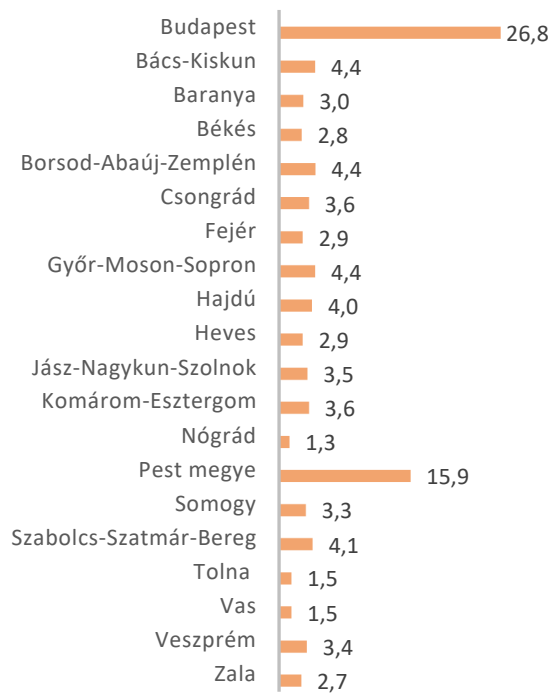

A könyvelők 43 %-a Budapesten és Pest megyében dolgozik és csak 14 % a kistelepülésen dolgozók aránya.

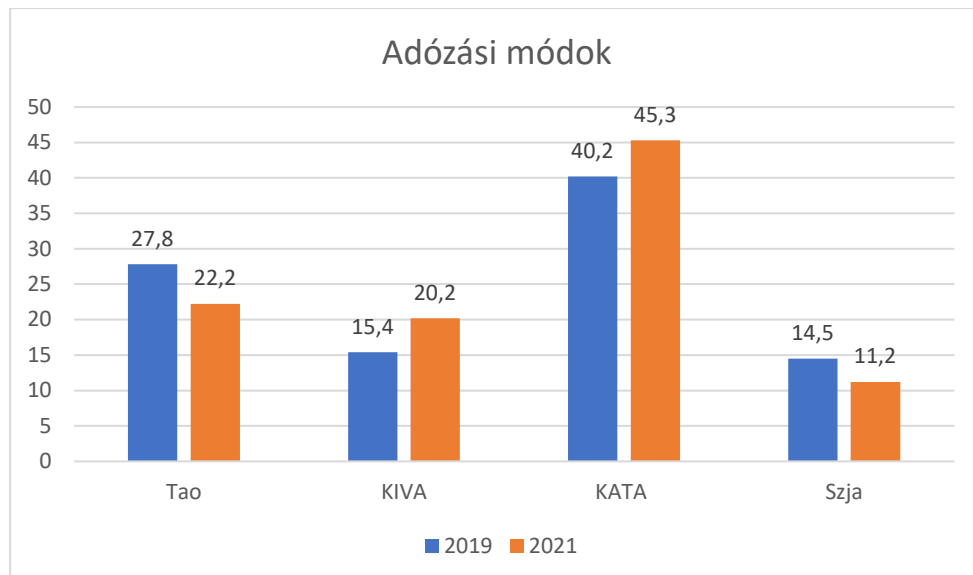
A könyvelők országos eloszlása % - 2019

A könyvelők országos eloszlása % - 2021

A könyvelők által preferált adózási módok

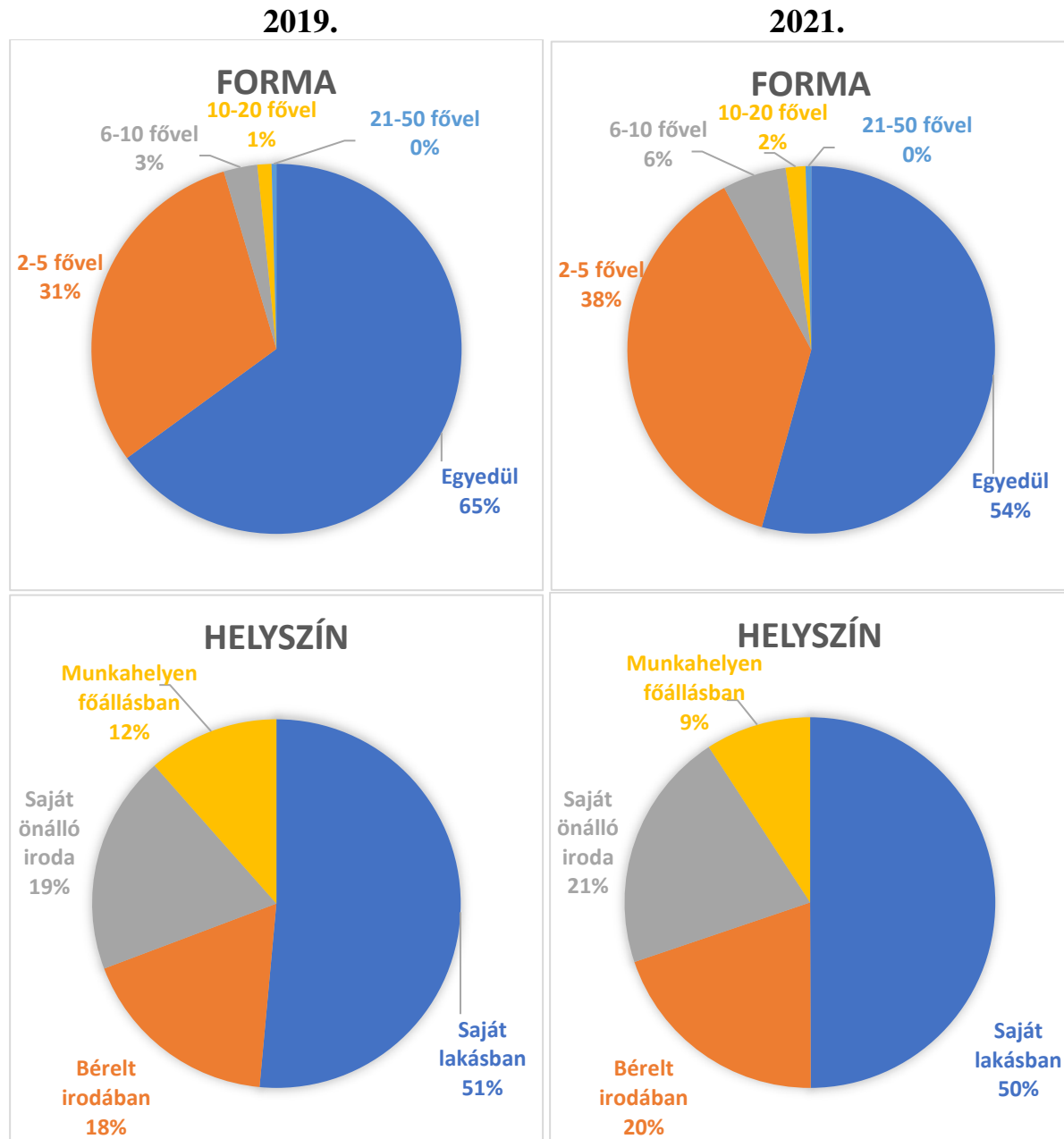

Töretlenül nő a KATA és a KIVA térhódítása a Tao és az Szja szerinti adózás rovására. A könyvelők közel kétharmada ma már a kisadózást alkalmazza.

A könyvelők munkavégzése

A könyvelők 54 %-a egyedül dolgozik, ami a könyvelőtársadalom elöregedésével egyre nagyobb kockázati tényező lehet a könyveltetők számára.

Ez csökkenő tendenciát mutat és nő a „csapatban” dolgozók aránya.

A könyvelők és könyveltetők munkakapcsolata

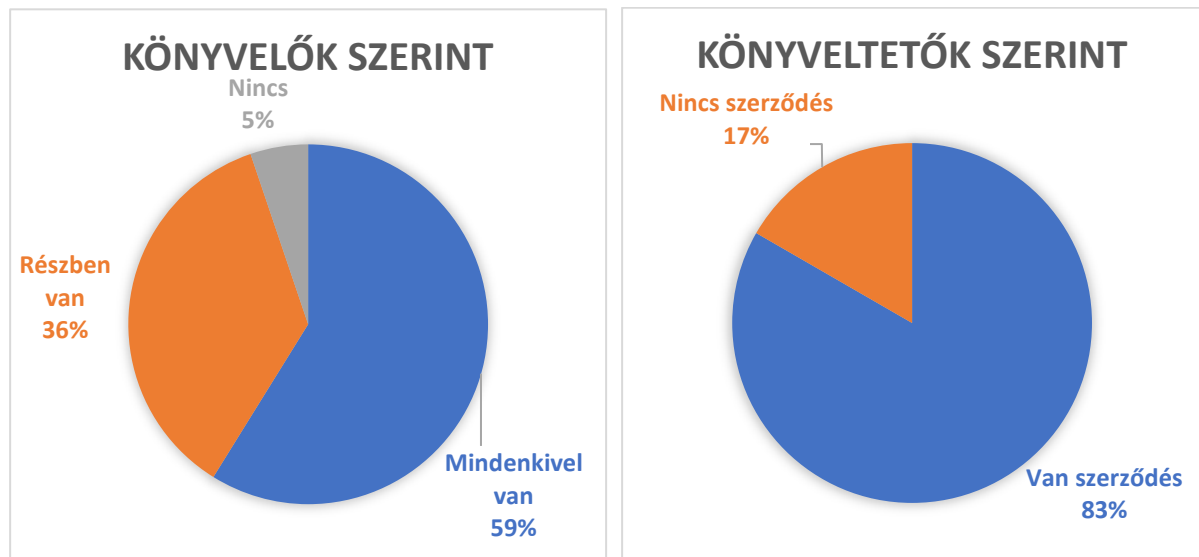
A könyveltetők 77 %-a külső könyvelőre bízta vállalkozása könyvvezetését. 23 % saját alkalmazottal, családtaggal illetve saját maga oldja meg ezt a feladatot. Itt már érezhető elmozdulás a saját megoldás alkalmazása felé (2019-ben ez még 14 % volt).

A könyveltetők 42 %-a személyes ismeretség, 43 %-a ajánlás útján találta meg jelenlegi könyvelőjét. Interneten 7 %, hagyományos hirdetés útján 5 % keresett és talált könyvelőt.

A könyvelési bizonylatokat a könyveltetők 47 %-a személyesen viszi el a könyvelőjéhez (ez két éve még 76 % volt), míg a könyvelők 8 %-a elmegy érte az ügyfeléhez. Jelenleg már a könyveltetők 12 %-a tölti fel a bizonylatait tárhelyre (két éve 3 %) illetve e-mailban küldi el 18 %.

A könyveltetők 73 %-a elégedett a jelenlegi könyvelőjével és nem tervez könyvelőváltást. Csak 10 % azok aránya akik könyvelőváltást terveznek.

Könyvelési szerződés

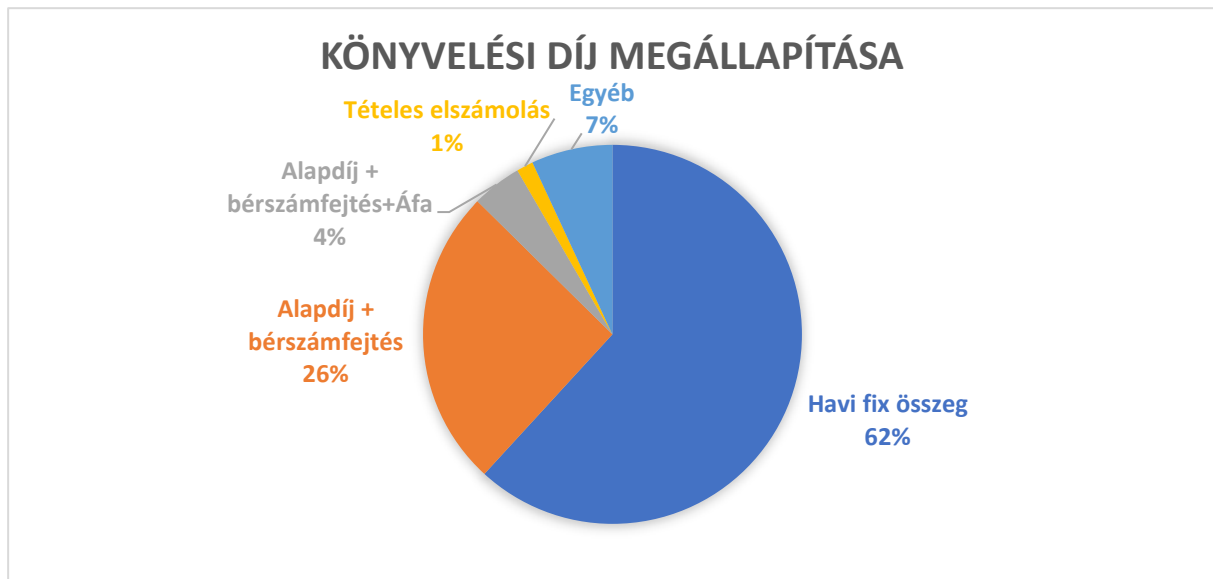

A könyvelési díj megállapításának módja

Nagyon magas az ún. havi fixes könyvelési díj és nagyon alacsony a tételes elszámoláson (óradíj, vagy részletes tarifarendszer) alapuló könyvelési díj.

A havi fix díjas rendszernél a munka mennyiségének változását és az egyre bővülő és elvárt egyéb szolgáltatások esetleges díját csak késve és nehézkesen lehet érvényesíteni a könyvelési díjban.

A tételes elszámolás viszont többlet munkát vagy olyan könyvelőprogram alkalmazását igényli ami képes az ehhez szükséges adatokat automatikusan szolgáltatni.

A könyvelési díjak karbantartása

A megkérdezettek 49 %-a évente szokta felülvizsgálni a könyvelési díjakat. 25 % csak akkor változtat, ha már „nagyon nem jön ki belőle”, 6 % egyáltalán nem mer változtatni mert fél, hogy akkor az ügyfele elmegy másik könyvelőhöz.

Könyvelési díjak

A könyveltetők **46 %-a reálisnak tartja** az általa fizetett könyvelési díjat. 25 % kicsit soknak tartja és csak **2 % mondta azt, hogy nagyon magas** és amint talál olcsóbbat váltani fog.

Az alábbiakban a felmérésben résztvevő könyvelők által megadott adatokat összesítettük.

Először az általunk alapidíjnak nevezett díjtételeket, amelyek – véleményünk szerint – minimálisan szükségesek a személyre szabott könyvelési díj megállapításához, kalkulálásához.

Ezt követően modelleket állítottunk fel amelyre szintén adatokat kértünk.

Mindkét adatsorra igaz, hogy **a szórás elég nagy volt**. Viszont az átlagos érték mellett bemutatott három leggyakoribb összeg (gyakoriság) minden esetben lefedte a válaszok 70-90 %-át.

A 2019 évi felmérés adataihoz viszonyítva látható, hogy **megkezdődött a díjak markáns emelkedése**. A tartalékok elfogytak, a könyvelőtársadalom rájött arra, hogy nem csak egy marketing eszköz létezik (az árengedmény).

Átlagos könyvelési alapdíjak alakulása 2021

	Bevételi nyilvántartás vezetésének alapidíja Ft/hó	Pénztárkönyv vezetésének alapidíja Ft/hó	Kettős könyvvitel vezetésének alapidíja Ft/hó	Bér- számfejtés díja Ft/fő/hó	Tételes elszámolás bizonylat- feldolgo- zósági díj Ft/db	Óradíj Ft/óra
Átlagos érték	7 395	12 525	28 712	2 602	220	8 567
1. Leggyakoribb érték	5 000	10 000	25 000	3 000	200	10 000
2. Leggyakoribb érték	10 000	15 000	30 000	2 500	100	8 000
3. Leggyakoribb érték	6 000	5 000	20 000	2 000	500	5 000

Változás a 2019-es adatokhoz viszonyítva

2019	6 025	9 781	24 708	2 362	n.a.	8 099
2021	7 395	12 525	28 712	2 602	220	8 567
Változás Ft	1 370	2 744	4 004	240		468
Változás %	23%	28%	16%	10%		6%

Tipikus könyvelési díjak 2021.

	Egyéni vállalkozó KATA-s nem ÁFA-s nincs bér Ft/hó	Egyéni vállalkozó SZJA-s nem ÁFA-s nincs bér 10 MóFt ár Ft/hó	Egyéni vállalkozó SZJA-s ÁFA-s 2 fő bér 20 MóFt ár Ft/hó	Társaság KATA-s Bt nem ÁFA-s nincs bér Ft/hó	Társaság kettős/TAO ÁFA-s 2 fő bér 20 MóFt ár Ft/hó	Társaság kettős/TAO ÁFA-s 20 fő bér 100 MóFt Ft/hó	Alapítvány, egyesület nem ÁFA-s nincs bér 1 MóFt al. Ft/hó	Alapítvány, egyesület nem ÁFA-s nincs bér 5 MóFt bev Ft/hó	Alapítvány, egyesület ÁFA-s 2 fő bér 20 MóFt Ft/hó
Átlagos érték	7 095	11 303	21 166	13 773	31 023	99 693	8 784	12 068	22 409
1. Leggyakoribb	5 000	10 000	20 000	10 000	30 000	100 000	5 000	10 000	20 000
2. Leggyakoribb	10 000	8 000	15 000	15 000	25 000	80 000	10 000	5 000	15 000
3. Leggyakoribb	8 000	15 000	25 000	5 000	40 000	150 000	15 000	15 000	25 000

Tipikus könyvelési díjak változása a 2019-es adatokhoz viszonyítva

2019	5 897	9 091	17 653	10 678	27 840	89 837	6 895	10 067	22 267
2021	7 095	11 303	21 166	13 773	31 023	99 693	8 784	12 068	22 409
Változás Ft	1 198	2 212	3 513	3 095	3 183	9 856	1 889	2 001	142
Változás %	20%	24%	20%	29%	11%	11%	27%	20%	1%

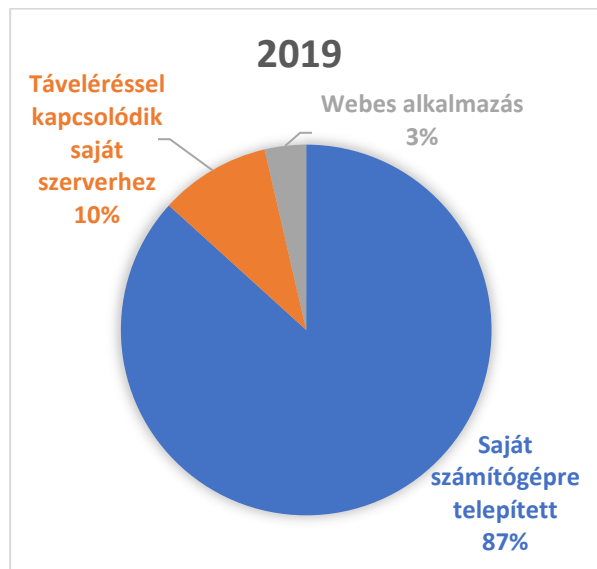
Alkalmazott könyvelőprogram

A könyvelők **81 %-a saját számítógépére telepített programot használ** és csak 2 % a webes könyvelés aránya. Viszont 10-ről 17 %-ra nőtt azok aránya akik táveléréssel kapcsolódnak saját szerverhez.

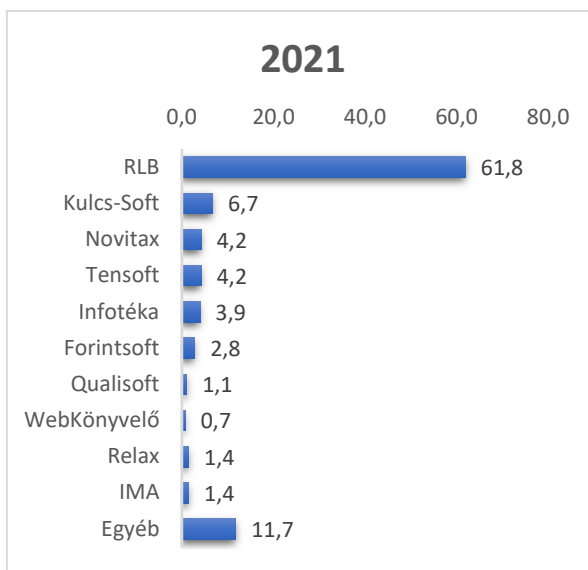
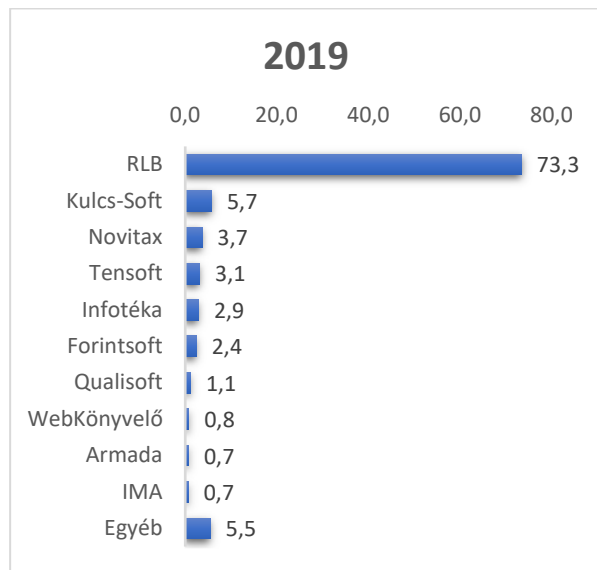
A felmérésben résztvevők 62 %-a az RLB könyvelőprogramot használja.

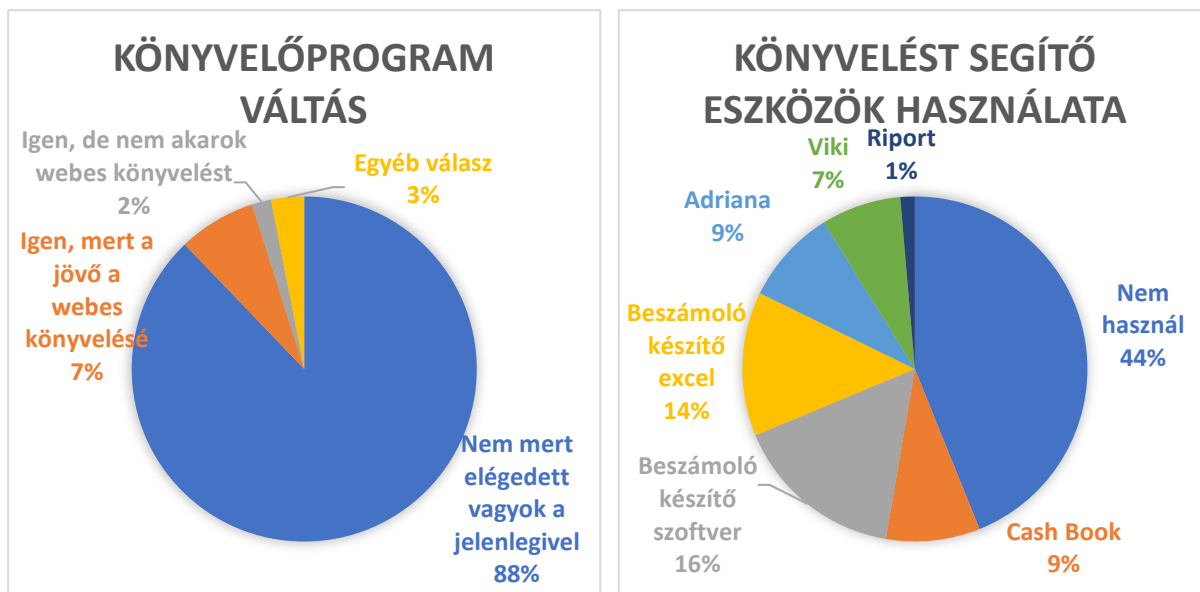
A könyvelők 7 %-a gondolja úgy, hogy a webes könyvelés a jövő, viszont a könyveltetők 32 %-a szeretné, ha az interneten betekintést kaphatna a vállalkozása könyvelési adataiba. Ebből az látszik, hogy **a könyveltetők igénye fogja a webes könyvelés felé terelni a könyvelőket.**

Az alkalmazott könyvelőprogram típusa

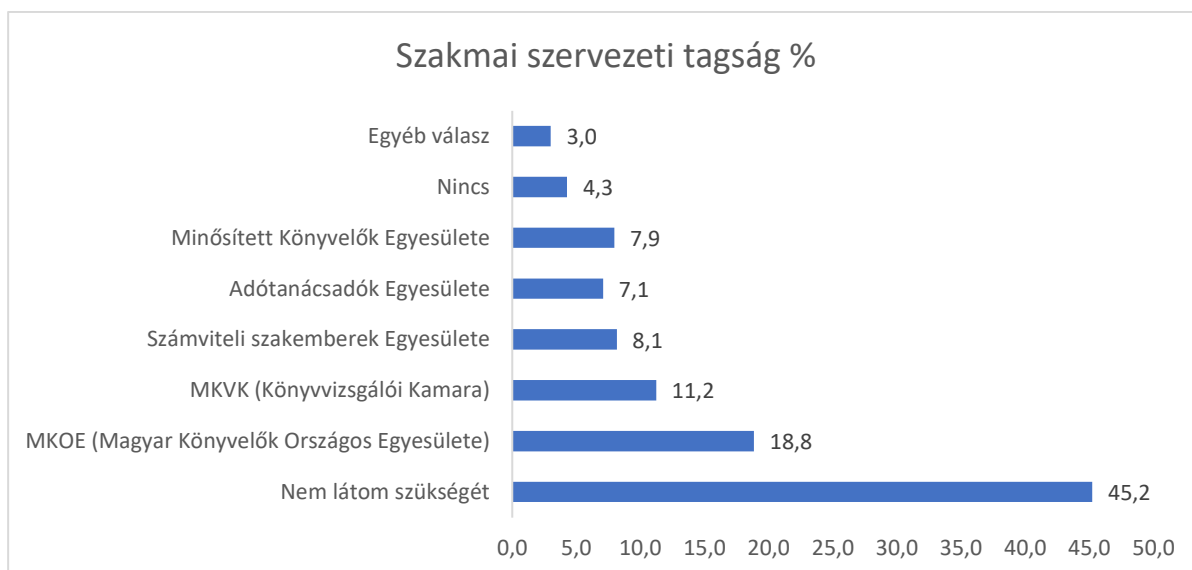
Alkalmazott könyvelőprogram

Szakmai szervezeti tagság

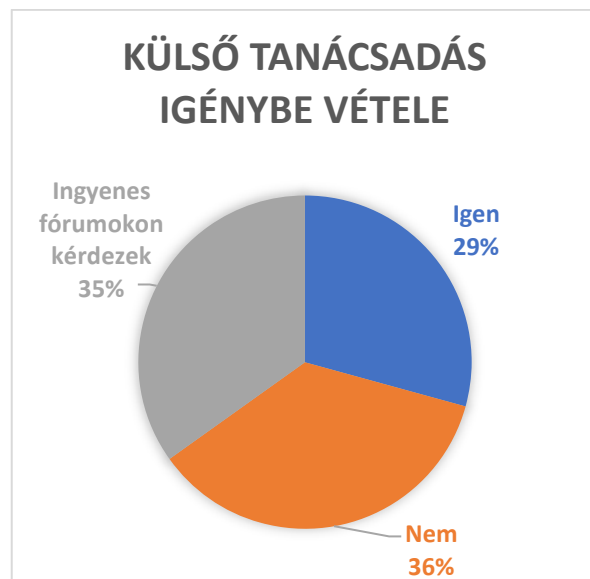
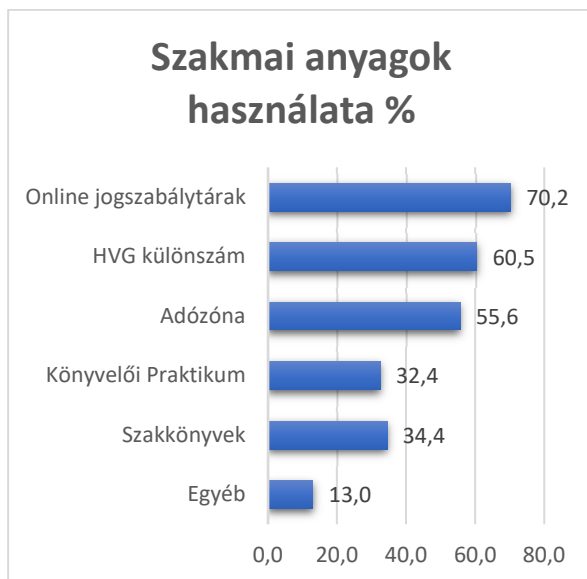
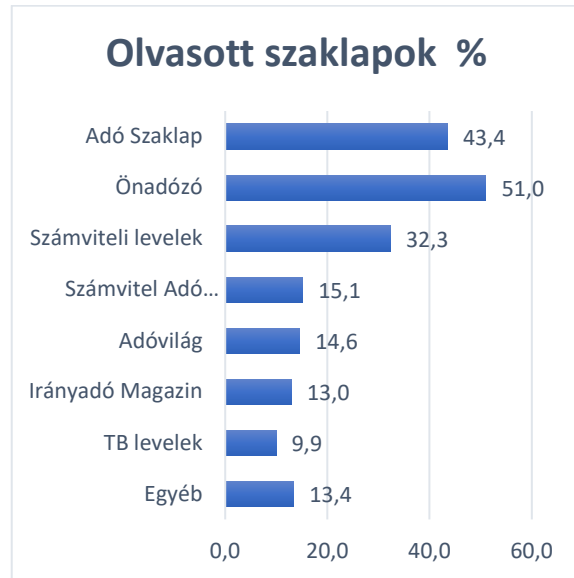
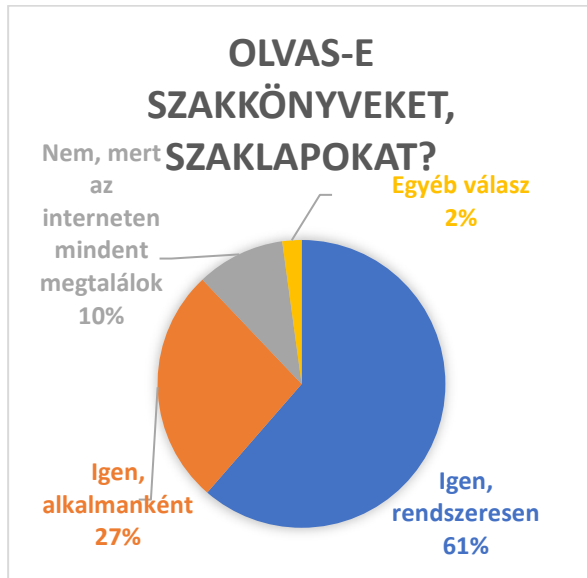
Jelentős azoknak az aránya akik **nem látják a szükségét** és az előnyeit annak hogy szakmai szervezet tagjai legyenek.

Szakmai felelősségbiztosítás

A könyvelők közel egyharmada dolgozik úgy, hogy **nem védi felelősségbiztosítás**. A szakmai szervezeten belül kötött biztosítás még a felét sem éri el az önállóan kötött biztosításoknak, holott azok többnyire kedvezőbb feltételeket tartalmaznak.

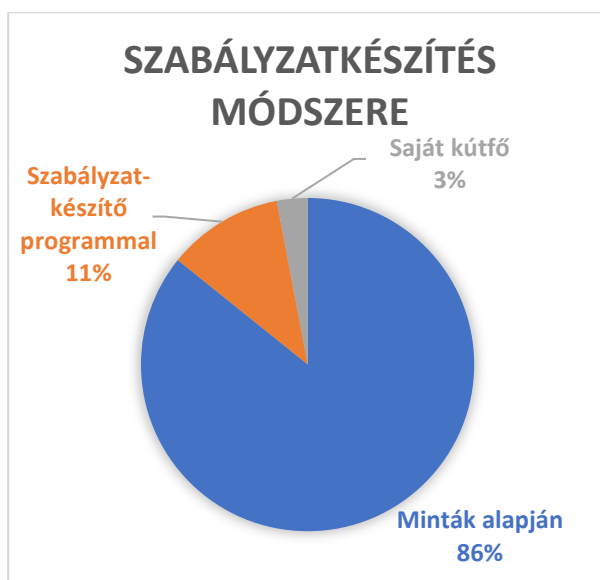
Szakmai anyagok, külső tanácsadó

Szabályzatok készítése

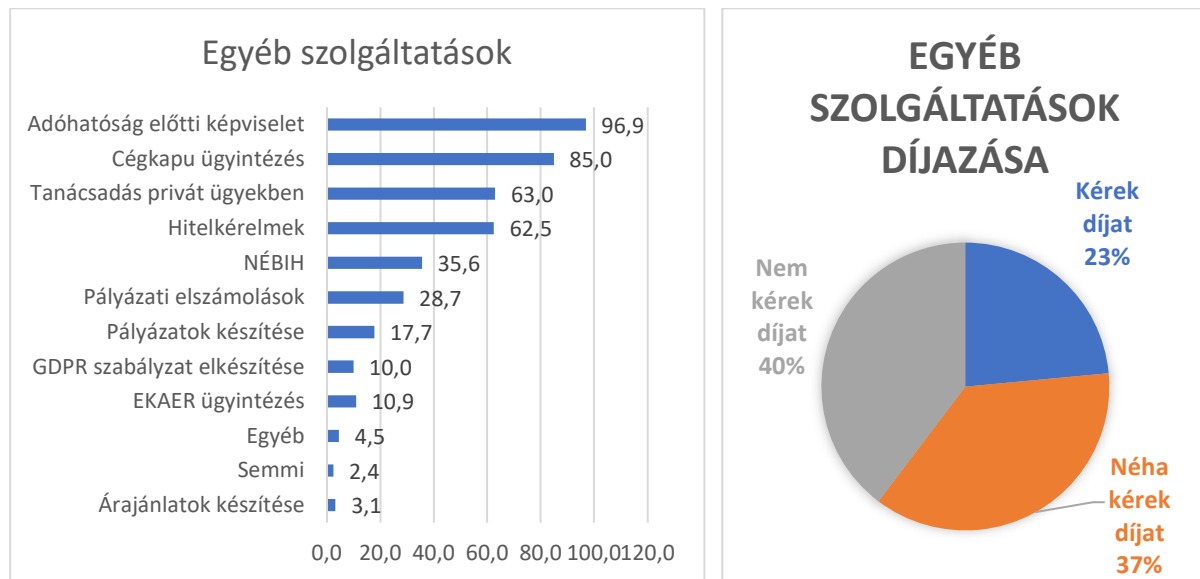
A könyvelők **kétharmada elkészíti** az ügyfelei szabályzatait **de több mint fele ezért külön díjat nem számol fel**. Ez elég ellentmondásos, mert miközben arról panaszkodnak, hogy a könyvelési díjából már nem lehet „kijönni”, egy többlet szolgáltatásért nem kérnek díjazást.

Jelentős azoknak a száma akik ezeket **szabályzatminták alapján készítik el** és csak 11 % használ erre szabályzatkészítő programot, holott azokkal sokkal gyorsabban és pontosabban elvégezhető ez a munka.

Egyéb szolgáltatások nyújtása

Az egyéb szolgáltatások nyújtása elég szerteágazó. A könyvvétetők ezeket elvárják, a könyvelők pedig ezeket többnyire nem érvényesítik a szolgáltatási díjaikban.

Végül egy válogatást készítettünk, azokból amit a Könyvelők és Könyvvétetők írtak. A válogatás olyan szó szerinti idézeteket tartalmaz amelyeket többen is - esetleg másképpen – de fontosnak ítélték megosztani velünk.

A könyvvétetők mit hiányolnak legjobban a jelenlegi könyvelőjüktől?

Naprakészséget és rendszeres tájékoztatást a könyvelési adatokról. – *Ezt sokan írták.*

Nincs ideje, nehézkes leülni vele az üzletvitellel kapcsolatos kérdéseim átbeszélésére.

Nagyon lassú. Hetente kap dokumentumokat, de könyörögni kell a könyvelési adatok megismeréséért.

Egy rendszeresen frissített, online követhető, naprakész státusz nagyon hasznos lenne: eddigi bevételek, várható költségek, várható osztalék(előleg), várható ÁFA, stb.

Amikor hívom azonnal álljon rendelkezésemre, mindig legyen jó kedvű, soha ne szidjon meg, ha valamit harmadik elmondásra sem értek meg, nekem nem kell olvasni, de könyvelő ismerjen minden jogszabályt.

A számlákat elküldöm jó dolog, de így én ott maradok 0 bizonylattal, és teljesen átláthatatlanok így a cég pénzügyei. Jobb lenne, ha minden nálam lenne, ő pedig felhőből könyvelne. A mérleg fogalmát kb. egy vállalkozó sem érti - én sem. Nem tudom mit csinál a könyvelő. Semmilyen hasznos tanácsot nem ad - csak "könyvel".

Online kommunikáció. Most ugyan van ilyen felület, de használhatatlan, semmire sem jó. Én több információt tudok a cégemről, mint ő. Számomra a könyvelő szakma egy felesleges adatrögzítő szakma. Örömmel várom a Nav áfa ajánlást és tanácsadókkal vennem inkább körbe magam, de ebben még járatlan vagyok.

Válogatás a Könyveltetők egyéb, fontosnak ítélt közlendőiből

Nagyon nagy baj, hogy az adózási rendszerünk átláthatatlan, túlbonyolított kevés logikával van megáldva.

Ha nem kellene könyvelő, a fenti havi összeget simán fizetném tanácsadónak.

Nem tudom megítélni, mert néha úgy érzem, hogy én is, mint cégvezető és a könyvelőm is jelenleg csak úszunk az árral. Nehéz időt szakítanom nekem is, hogy az adminisztrációs és adózási folyamataimmal tudatosan foglalkozzam. És ezen nem segít, hogy azt látom a könyvelőm is nagyon leterhelt. Nem tudom megítélni, hogy a könyvelési munka ennyire bonyolult, vagy Ő csinálja ennyire rosszul, hogy nincs több ideje rám, hogy ösztönözzön ezeken a területeken is, hogy többet gondolja az ügyeimet. Ha jellemezni kellene a viszonyomat a könyveléshez, mindig csak megoldunk, ami nagyon kell az valahogy meglesz. De nem érzem hogy gondozva lennének az ügyeim, hogy egy kicsit előrelátóbb intézkedéseim lennének a működésem során.

Válogatás a Könyvelők egyéb, fontosnak ítélt közlendőiből

Már nem könyvelők vagyunk, leszünk hanem "adó adatszolgáltatók".

A könyvelői munkát a kormánynak nem lejártni, hanem elismerni kellene.

Lassan belerokkanunk az adminisztráció csökkentésbe.

Jó lenne egy egységes ajánlás árák vonatkozásában.

MKOE által közzétett minimális könyvelői díjtáblázat, mely az ügyfelek számára is irányadó lehet az elfogadás tekintetében. Sokszor hiányolják, hogy milyen alapon határozom meg a havi könyvelői díjat.

Sajnos az ügyfelek egyáltalán nincsenek tisztában a feladatokkal és azok fontosságával. Főlegesen rossznak tekintik. Az ügyfelek az elektronikus ügyintézésről távol tartják magukat.

A médiában közölt hírek, adatok, megtevesztőek, hiányosak, igen erőteljesen rontják a könyvelők, könyvelőirodák helyzetét, munkájuk fontosságát. "ma már a NAV mindent megcsinál a könyvelőnek nincs is dolga"

Csak az riogatja a médián keresztül a vállalkozásokat és a könyvelői szakmát azzal, hogy nem lesz rájuk szükség, aki életében nem dolgozott ebben a szakmában. Majd ha az összes jogszabály egyetlen A/4-es lapra összegyűrjük, akkor majd elgondolkodom a véleményem felül revidálásán.

Fontos lenne a könyvelői szakma presztízsének növelése azzal, hogy szigorúbb szabályozás alá esne az, hogy kik végezhetnek vállalkozóként könyvelői tevékenységet.

Az igazi munkaadónk a NAV. A Kormány, az állandó változtatásaival rákényszerít folyamatos "tanulásra", de mondjuk ki, hogy inkább időrablás, amit kér tőlünk. Aki ad a szakmai minőségére, az tanul/olvas/fejleszti az ismereteit, akkor is, ha nincs változás. A szakmai szervezeteknek erősebb lobbi munkát kellene folytatni, hogy a NAV/Kormány, járuljon hozzá a munkadíjunkhoz, az éjjel nappali "nyitvatartásunkhoz/ügyfélszolgálatunkhoz", technikai fejlődésünkhöz, tanulásunk díjához és még sorolhatnám. De ezt már harcolja ki magának az ifjúság :)

A könyvelői munkát a digitalizáció sokban segíti, de egyben növeli is. A könyvelői munka díjazása szerint nem a legelismertebb szakma, az ügyfelek nagyrésze úgy gondolja, hogy ami papírmunka az minden a könyvelő feladata... Sajnos ez a közeljövőben nem várható, hogy megváltozna ezért sok a pályaelhagyó!

Egyre időigényesebb, egyre stresszesebb és egyre kevésbé megfizetett szakma. Nincs becsülete, mert akik igénybe veszik a könyvelők szolgáltatásait - tisztelet a kivételnek - csak azt látják, hogy van nekik pl 5-10 db számlájuk havi szinten, és szerintük ez fél órás munka. Az egyéb teendőket, mint tanácsadás, rendelkezésre állás, szakmai ismeretek folyamatos naprakészen tartásának költségei, egyéb ügyintézesek ... stb, nem veszik számba, amikor a számviteli szolgáltatás díjának megállapítására és elfogadására kerül sor. Hiányolok egy olyan szakmai érdekképviselőt is, amely hatékonyan és országos lefedettséggel hatni tud a könyvelők érdekében, valamint hiányolok egy olyan adatbázist, amely iránymutatás lehetne a számviteli szolgáltatás díjának reális megközelítésére. A mostani kezdeményezést kifejezetten hasznosnak tartom és köszönöm.

Minden hatóság, önkormányzat, bank, pályázatírók a vállalkozónak azt mondják, majd a könyvelő tudja megcsinálni, mert már mindent elektronikusan kell, lehet beadni, ügyfélkapun keresztül. Ezért szakad ránk minden, azt hogy ezért plusz kellene fizetni tőzből talán egy vállalkozó gondolja és látja így. Munkánk csekély része szól már magáról a könyvelésről, nagyrészt e-papírozunk, kereskedelmi tevékenységet jelenünk be, KSH adatszolgáltatással küzdünk, és minden egyéb mással, csak arra nincs minőségi időnk amit valójában csinálnunk kellene.